

EVENTYR BOGEN

25 klassiske folkeeventyr
udvalgt, fortalt og illustreret af
Peter Madsen

Alvilda

EVENTYRBOGEN

Copyright © 2014 Peter Madsen og Forlaget Alvilda, København

Redaktion: Jens Trasborg

Grafisk tilrettelægning: TeR Døssing / ddsign.dk og Peter Madsen

Bogen er sat med Adobe Garamond Pro og Post Antiqua BE

1. udgave, 1. oplag

Trykt 2014 hos Narayana Press, Danmark

ISBN 978-87-7105-387-6

www.alvilda.dk

www.petermadsen.info

Tak til Statens Kunstråds Litteraturudvalg for støtte

Indhold

Snehvide	5
De tre Bukke Bruse	14
Hans og Grete	16
Den tapre skrædder	24
Pandekagen	34
Ræven	37
Askepot	45
Rødhætte	54
De gode hjælpere	59
Tornerose	67
Ranglerik med violinen	72
Mesterkatten	78
Lillekort	85
Prinsessen på glasbjerget	94
Pimpegryden	102
Soria Moria slot	107
Guldgåsen	117
Troldens hjerte	123
Lykkebarnet	130
Hvem bliver først vred?	138
Drengen, der ville lære frygten at kende	151
Følgesvenden	163
Konen i muddergrøften	175
Østen for solen og vesten for månen	185
Den gyldne nøgle	195
Om folk og eventyr	197
Alfabetisk oversigt	201

Snehvide

Det var midt i den kolde vinter, og snefnuggene dalede som hvide dun fra himlen. En dronning sad ved vinduet og kiggede på sneen, mens hun syede på sit broderi i en ramme af sort ibenholt. Da kom hun til at stikke sig i fingeren med nålen, og der faldt tre bloddråber i sneen. Den røde farve strålede så smukt i den hvide sne, og dronningen tænkte: "Gid jeg dog havde et barn så hvidt som sne, så rødt som blod og så sort som ibenholt!" ...

Kort efter fødte hun en datter med læber så røde som blod og hår så sort som ibenholt. Men det allerfineste var barnets hud, der var så lys som den hvideste sne. Derfor blev pigen kaldt Snehvide.

Så snart barnet var født, døde dronningen.

Året efter tog kongen sig en anden dronning. Hun var meget smuk, men også stolt og forfængelig, og hun tålte ikke, at nogen var smukkere end hun. På sit soveværelse havde hun et spejl, og når hun spejlede sig i det, spurgte hun:

"Lille spejl på væggen der,
hvem er skønnest i landet her?"

Og spejlet svarede:

"Ærede dronning, du er skønnest i landet her."

Så var hun tilfreds, for hun vidste, at spejlet altid talte sandt.

Snehvide voksede op, og for hvert år, der gik, blev hun smukkere og smukkere. Da hun fyldte tolv år, var hun så skøn som den klare dag, langt skønnere end dronningen. Så da dronningen næste gang stillede sig foran spejlet og spurgte:

“Lille spejl på væggen der,
hvem er skønnest i landet her?”

svarede spejlet:

“Ærede dronning, du er skøn endnu,
men Snehvide er tusind gange skønnere end du.”

Dronningen blev gul og grøn af misundelse, og fra da af hadede hun Snehvide! Hun spiste ikke, hun drak ikke, og hun havde hverken ro dag eller nat. Til sidst kaldte hun på en af sine jægere og sagde:

“Jeg tåler ikke at se Snehvide for mine øjne. Tag hende med dig ud i skoven, og dræb hende. Bring mig derefter hendes hjerte, så jeg kan se, at du har udført min befaling.”

Jægeren førte Snehvide ud i skoven. Men da han tog sin kniv frem for at støde den i hende, græd hun og bad for sit liv:

“Åh, lad mig leve! Jeg lover at løbe dybt ind i skoven og aldrig mere vende tilbage!”

Jægeren fik medlidenhed med den stakkels pige og lod hende løbe. Men selv om han følte sig lettet over, at han ikke havde dræbt hende, tænkte han ved sig selv: “Det vil nok ikke vare længe, før de vilde dyr gør en ende på hendes liv.”

I det samme brasede et vildsvin ud af buskadset. Jægeren dræbte dyret, skar hjertet ud og bragte

det til dronningen. Hun befalede straks kokken at koge hjertet med salt og urter. Derefter spiste hun det med god appetit i den tro, at det var Snehvides hjerte.

Imens var stakkels Snehvide helt alene i den store skov. Hun var rædselsslagen. Hun følte, at hvert eneste træ stirrede på hende, og hun anede ikke sine levende råd. Så løb hun. På må og få, over skarpe sten og gennem tjørnekrat. De vilde dyr så hende løbe forbi, men de gjorde hende ikke noget. Snehvide løb, så længe hendes ben kunne bære hende. Over syv bjerge og gennem syv dale løb hun, og til sidst kom hun til en lysning dybt inde i skoven, hvor der lå et underligt, lille hus.

Inde i huset var alting småt, men der var så rent og nydeligt, at det var en fryd at se på. I midten af stuen stod der et bord dækket med en snehvid dug, syv små tallerkener, små skeer, gaffler og knive og syv små bægre. Og henne ved væggen stod der syv små senge, alle med hvide lagener.

Snehvide var sulten og tørstig, så hun tog for sig af både mad og vin. Men hun spiste kun en mundfuld fra hver tallerken og drak kun en slurk fra hvert glas, for hun ville ikke tage det hele fra én alene.

Bagefter ville hun hvile sig i en af sengene. Men en var for bred, en var for kort, en var for hård, en var for blød, en var for høj, og en var for lav. Først den syvende passede hende, og da hun lagde sig i den, faldt hun straks i søvn.

Ud på aftenen kom husets beboere hjem. Det var syv dværge, der havde været på arbejde i deres mine i bjerget. De tændte lys i huset og opdagede straks, at der havde været nogen.

“Hvem har siddet på min stol?” sagde den første.

“Hvem har rørt ved min tallerken?” sagde den anden.

“Hvem har taget af mit brød?” sagde den tredje.

“Hvem har spist af min kål?” sagde den fjerde.

“Hvem har brugt min gaffel?” sagde den femte.

“Hvem har skåret med min kniv?” sagde den sjette.

“Hvem har drukket af mit bæger?” sagde den syvende.

Nu vendte en af dværgene sig om og så, at lagenet på hans seng var krøllet.

“Der er nogen, der har ligget i min seng!” sagde han.

“Og i vores!” sagde de andre, da de kom hen til deres senge.

“Også i min,” sagde den syvende. “Og hun ligger der endnu!”

Nu kan det nok være, at de andre kom farende, og ganske rigtigt: Der lå Snehvide i sengen og sov.

“Du gode Gud, sikke et dejligt barn,” hviskede dværgene i munden på hinanden. Ingen af dem nænnede at vække hende, så de lod hende ligge i den lille seng. Den syvende dværg sov på skift en time hos hver af sine kammerater, og sådan gik resten af natten.

Da Snehvide næste morgen slog øjnene op og så de syv dværge, blev hun meget forskrækket. Men de spurgte hende venligt:

“Hvem er du, og hvordan har du fundet vores hus?”

“Jeg hedder Snehvide,” sagde hun, og så fortalte hun dem hele historien om hendes stedmor, dronningen, der ville dræbe hende. Og om jægeren, der havde ladet hende løbe.

“Hvis du vil holde huset i orden, lave mad og sy og strikke for os, så må du gerne blive her,” sagde dværgene. “Vi skal nok sørge for, at du får alt, hvad du har brug for.”

“Tak,” sagde Snehvide, og så blev hun hos dem.

Hver morgen tog dværgene af sted på arbejde i minen, og når de kom hjem om aftenen, havde Snehvide maden klar til dem. Men hele dagen var hun alene i huset, og før dværgene gik, advarede de hende altid:

“Din stedmor er en snedig kvinde, og hun finder sikkert ud af, at du er her hos os. Husk, at du aldrig må lukke nogen ind i løbet af dagen!”

Hjemme på slottet stillede dronningen sig foran spejlet. Hun troede jo, hun havde spist Snehvides hjerte, så hun spurgte nok så fornøjet:

“Lille spejl på væggen der,
hvem er skønnest i landet her?”

Spejlet svarede:

“Ærede dronning, du er skøn endnu,
men Snehvide bag de syv bjerge,
i skoven hos de syv dværge,
hun er tusind gange skønnere end du.”

Dronningen blev forfærdet, for hun vidste jo, at spejlet altid talte sandt. Nu forstod hun, at jægeren havde narret hende – og at Snehvide stadig var i live. Misundelsen blussede op i hende igen, og hun spekulerede dag og nat på, hvordan hun skulle komme Snehvide til livs.

Endelig fandt hun på råd. Hun sværtede sit ansigt, krummede ryggen og klædte sig i usle pjalter.

Så tog hun en kurv med varer på ryggen og stavrede ud ad døren. Hun gik over de syv bjerge til de syv dværge, bankede på døren og råbte:

“Jeg har de fineste varer i riget. Kom ud og se på dem!”

Snehvide kiggede ud ad vinduet og spurgte:
“Hvad sælger du?”

“Åh, de smukkeste ting,” smiskede kræmmerkone, “bælter, bændler, bånd til snøreliv!” Og så rakte hun et flot, broderet silkebånd frem mod hende.

“Den rare, gamle kone kan der da ikke ske noget ved at lukke ind,” tænkte Snehvide. Så åbnede hun døren og købte det flotte bånd.

“Prøv det nu, mit barn,” sagde konen. “Kom her, så skal jeg hjælpe dig med at snøre det.” Snehvide anede intet ondt og stillede sig hen foran hende. I ét nu greb konen fat i båndet og snørede det så stramt om den stakkels pige, at hun ikke kunne få vejret. Hun faldt om på gulvet og blev liggende som død.

“Nu kan du jo glæde dig over, at du *har* været den smukkeste,” grinede dronningen og forlod huset.

Kort efter kom de syv dværge hjem og fandt Snehvide liggende livløs på gulvet. Først troede de, hun var død. Så løftede de hende op, og da de opdagede det stramme bånd, hun havde om livet, skar de det over. Snehvide begyndte at trække vejret ganske svagt, og lidt efter lidt kom hun til sig selv igen.

Da dværgene hørte, hvad der var sket, sagde de:

“Det er helt sikkert den onde dronning, der har været her. Husk det nu: Du må aldrig lukke nogen ind, når vi ikke er hjemme!”

Så snart dronningen kom hjem til slottet, stillede hun sig foran spejlet og spurgte:

“Lille spejl på væggen der,
hvem er skønnest i landet her?”

Spejlet svarede som før:

“Ærede dronning, du er skøn endnu,
men Snehvide bag de syv bjerge,
i skoven hos de syv dværge,
hun er tusind gange skønnere end du.”

Da dronningen hørte det, blev hun så bestyrtet, at hjertet hamrede i livet på hende.

“Denne gang skal jeg sørge for, at du bliver liggende, min pige,” hvædede hun, og ved hjælp af de sindrigste trolddomskunster lavede hun nu en forgiftet kam. Derefter fandt hun nogle andre pjalter frem og forklædte sig atter som en gammel kræmmerkone. Hun gik over de syv bjerge til de syv dværges hus, bankede på døren og råbte:

“De fineste varer i riget. Kom ud og se på dem!”
Snehvide kiggede ud ad vinduet.

“Du kan lige så godt gå din vej. Jeg må ikke lukke nogen ind,” sagde hun.

“Du skal da se på varerne. Kom nu, du kan jo nøjes med at lukke vinduet op,” lokkede den gamle. Så tog hun den forgiftede kam frem og viste hende den.

Kammen var flot, og Snehvide syntes godt om den. Så det varede ikke længe, før hun havde købt den.

“Lad mig nu rede dig,” sagde konen.

Snehvide anede ikke uråd og lod hende gøre det. I samme øjeblik, kammen blev stukket i håret, virkede giften, og Snehvide faldt livløs om.

“Nu er det ude med dig, min smukke,” hånlo konen og gik sin vej.

Heldigvis kom de syv dværge hjem kort efter. De fandt straks den forgiftede kam i Snehvides hår og trak den ud. Snehvide kom til sig selv og fortalte, hvad der var sket.

“Dronningen har været her igen,” sagde dværgene, og de advarede hende mod at købe noget eller tale med nogen, mens de var borte.

Hjemme på slottet stillede dronningen sig foran spejlet og spurgte:

“Lille spejl på væggen der,
hvem er skønnest i landet her?”

Spejlet svarede igen:

“Ærede dronning, du er skøn endnu,
men Snehvide bag de syv bjerge,
i skoven hos de syv dværge,
hun er tusind gange skønnere end du.”

Nu blev dronningen helt ude af sig selv af raseri.

“Snehvide skal dø, om det så skal koste mig mit eget liv!” skreg hun. Hun låste sig inde på sit soveværelse, og der lavede hun et giftigt æble. Det var smukt, hvidt med røde kinder og så djævelsk fristende, at enhver, der så det, fik lyst til at smage det. Men tog man bare én bid af det, døde man.

Endnu en gang forklædte dronningen sig som kræmmerkone, lagde æblet i kurven og gik over de syv bjerge til de syv dværges hus.

“Jeg lukker ikke op for nogen. Og jeg vil ikke købe noget,” sagde Snehvide gennem vinduet.

“Det er også lige meget,” sagde konen, “jeg skal såmænd nok få solgt mine æbler. Men se her; jeg vil give dig et.”

“Nej tak,” svarede Snehvide.

“Du er måske bange for, at det er forgiftet?” spurgte konen. “Se, nu skærer jeg æblet over. Du får den røde side, og så spiser jeg den hvide.”

Snehvide havde stor lyst til det dejlige æble, og da hun så, at konen spiste af det, kunne hun ikke holde sig tilbage og rakte hånden ud efter det halve æble.

Men æblet var netop lavet så snedigt, at kun den røde side var forgiftet, og næppe havde Snehvide taget en bid af det, før hun sank død om på jorden.

“Hvid som sne, rød som blod, sort som ibenholt! Smuk eller ej, denne gang kan dværgene ikke frelse dig,” lo dronningen.

Da hun kom hjem, spurgte hun spejlet:

“Lille spejl på væggen der,
hvem er skønnest i landet her?”

Og endelig svarede spejlet:

“Ærede dronning, du er skønnest i landet her.”

Nu faldt hendes misundelige hjerte omsider til ro, så vidt som et misundeligt hjerte nogensinde falder til ro.

Da dværgene kom hjem, fandt de Snehvide på gulvet. De løftede hende op og prøvede at finde noget giftigt, der kunne have gjort hende fortræd. De løste hendes bælte, de redte hendes hår, og de vaskede hende med vand og vin. Men lige meget hjalp det. Hun var og blev død.

Dværgene lagde Snehvide på en bære, og i tre dage sad de hos hende og sørgede. Så ville de begrave hende, men med sine røde kinder så hun ud, som om hun stadig var i live.

“Hende kan vi da ikke sænke ned i den sorte, kolde jord,” sagde de, og så lavede de en kiste af glas og lagde hende i den. På kisten skrev de hendes navn med guldbogstaver, og de skrev også, at hun var prinsesse. Kisten satte de op på et bjerg bag huset, hvor man kunne se den fra alle sider, og de skiftedes til at holde vagt ved den. Skovens dyr kom også og sørgede over Snehvide, først en ugle, så en ravn og til sidst en due.

Snehvide lå i lang tid i kisten. Hun så ud, som om hun sov, for hun var stadig hvid som sne, rød som blod og sort som ibenholt. Så skete det, at en prins kom gennem skoven og søgte nattely hos de syv dværge. Han så kisten med Snehvide og læste, hvad dværgene havde skrevet på den.

“Lad mig købe hende,” sagde han. “Jeg vil give jer, hvad det skal være.”

“Aldrig! Ikke for alverdens guld vil vi nogensinde sælge Snehvide,” sagde de.

“Så giv mig hende,” bad prinsen, “for jeg kan ikke leve uden Snehvide!”

Dværgene kunne mærke, at han var oprigtig, og de gav ham kisten.

Prinsen ville lægge kisten op på sin hest. Men idet han tog fat, snublede han over en rod, så kisten gled fra ham. Det gav et stød, da kisten ramte jorden, og det giftige æblestykke røg ud af Snehvides mund.

Hun kom til sig selv, åbnede kistelåget og udbrød: “Hvor er jeg?”

“Hos mig,” sagde prinsen, “og jeg elsker dig. Følg med mig hjem til min fars slot, og bliv min dronning.”

Snehvide blev straks glad for prinsen. Hun tog afsked med dværgene og fulgte med ham til slottet.

De følgende dage blev der gjort store forberedelser til brylluppet. Snehvides onde stedmor blev også indbudt. Hun tog sin smukkeste kjole på, stillede sig foran spejlet og spurgte:

“Lille spejl på væggen der,
hvem er skønnest i landet her?”

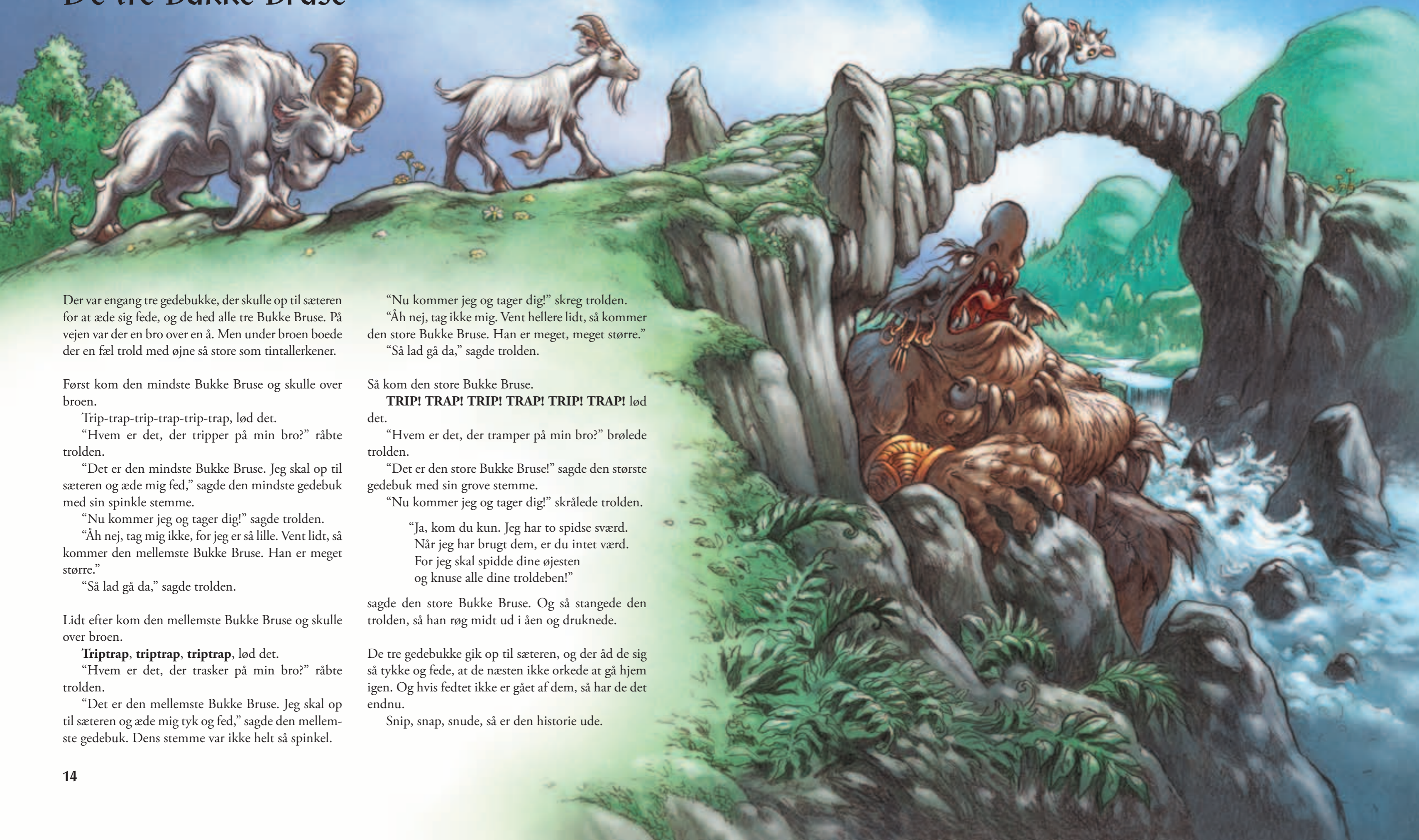
Spejlet svarede:

“Her i landet er du skønnest endnu,
men den unge dronning
i det fremmede land
er tusind gange skønnere end du”.

Dronningen rystede af raseri, men hun følte samtidig en underlig, isnende angst. Først ville hun slet ikke med til brylluppet, men hendes nysgerrighed var for stor. Hun måtte se den unge dronning!

Gildesalen var oplyst af tusind tællelys, og idet den onde stedmor trådte ind i salen, genkendte hun straks Snehvide. Hun gav et spjæt og væltede ind mod væggen. Her fik ilden fra et af lysene fat i hendes lange kjole, og sådan endte hun sine dage som en levende fakkell.

De tre Bukke Bruse

Der var engang tre gedebukke, der skulle op til sæteren for at æde sig fede, og de hed alle tre Bukke Bruse. På vejen var der en bro over en å. Men under broen boede der en fæl trolld med øjne så store som tintallerkener.

Først kom den mindste Bukke Bruse og skulle over broen.

Trip-trap-trip-trap-trip-trap, lød det.

“Hvem er det, der tripper på min bro?” råbte trolden.

“Det er den mindste Bukke Bruse. Jeg skal op til sæteren og æde mig fed,” sagde den mindste gedebuk med sin spinkle stemme.

“Nu kommer jeg og tager dig!” sagde trolden.

“Åh nej, tag mig ikke, for jeg er så lille. Vent lidt, så kommer den mellemste Bukke Bruse. Han er meget større.”

“Så lad gå da,” sagde trolden.

Lidt efter kom den mellemste Bukke Bruse og skulle over broen.

Triptrap, triptrap, triptrap, lød det.

“Hvem er det, der trasker på min bro?” råbte trolden.

“Det er den mellemste Bukke Bruse. Jeg skal op til sæteren og æde mig tyk og fed,” sagde den mellemste gedebuk. Dens stemme var ikke helt så spinkel.

“Nu kommer jeg og tager dig!” skreg trolden.

“Åh nej, tag ikke mig. Vent hellere lidt, så kommer den store Bukke Bruse. Han er meget, meget større.”

“Så lad gå da,” sagde trolden.

Så kom den store Bukke Bruse.

TRIP! TRAP! TRIP! TRAP! TRIP! TRAP! lød det.

“Hvem er det, der tramper på min bro?” brølede trolden.

“Det er den store Bukke Bruse!” sagde den største gedebuk med sin grove stemme.

“Nu kommer jeg og tager dig!” skrålede trolden.

“Ja, kom du kun. Jeg har to spidse sværd.

Når jeg har brugt dem, er du intet værd.

For jeg skal spidde dine øjsten

og knuse alle dine troldeben!”

sagde den store Bukke Bruse. Og så stangede den trolden, så han røg midt ud i åen og druknede.

De tre gedebukke gik op til sæteren, og der åd de sig så tykke og fede, at de næsten ikke orkede at gå hjem igen. Og hvis fedtet ikke er gået af dem, så har de det endnu.

Snip, snap, snude, så er den historie ude.

Hans og Grete

I utkanten af en stor skov boede der en fattig brænderhugger med sin kone og sine to børn. Drengen hed Hans, og pigen hed Grete. Familien havde ikke meget at leve af, og da det blev hårde tider i landet, kunne manden ikke længere skaffe det daglige brød.

Om aftenen lå han i sengen og vred og vendte sig.

“Hvad skal der dog blive af os?” jamrede han. “Vi kan ikke længere brødføde vores børn. Vi har ikke engang mad nok til os selv.”

“Hør her,” sagde konen, “i morgen tidlig fører vi børnene langt ind i skoven. Der tænder vi et bål, giver dem et stykke brød hver – og så går vi fra dem. De finder aldrig hjem på egen hånd, og så er vi af med dem.”

“Aldrig i livet,” sagde manden. “Vi kan da ikke efterlade vores børn alene ude i skoven. Der kunne jo komme et vildt dyr og sønderrive dem!”

“Åhr, dit blødsødne fjols!” sagde konen ærgerligt. “Vi kommer jo bare til at dø af sult alle fire. Du kan lige så godt gå i gang med at tømre ligkister til os med det samme.”

Hele natten plagede hun ham, og til sidst gav han efter.

I rummet ved siden af lå de to børn. Sulten havde holdt dem vågne, så de hørte alt, hvad moren sagde.

“Nu er det ude med os,” græd Grete.

“Shh,” hviskede Hans, “du skal ikke være bange. Jeg finder på noget.”

Da forældrene var faldet i søvn, stod han op, tog sin frakke på og sneg sig ud ad døren. Månen lyste, og de små, hvide sten, der lå foran huset, skinnede som perler. Hans fyldte sine lommer med dem. Så gik han ind igen og sagde til sin søster:

“Sov nu bare, Grete. Vi skal nok klare den.”

Tidligt næste morgen, endnu før solen stod op, vækkede konen de to børn.

“Op med jer, dovne unger,” sagde hun. “Vi skal ud i skoven og hente brænde.”

Så gav hun dem hver et stykke brød.

“Her er jeres frokost. Spis den nu ikke for tidligt, for I får ikke mere.”

Grete lagde begge brødene i sin forklædelomme, for Hans havde jo sine lommer fulde af sten. Så gik de alle fire ind i skoven. Men da de havde gået et lille stykke, stoppede Hans op og kiggede tilbage på huset. Det samme gjorde han lidt efter, og da han gjorde det tredje gang, blev faren irriteret.

“Hvad står du og glør på, Hans?” spurgte han. “Se nu at få benene med dig, dreng.”

“Jeg ser efter min lille, hvide kat. Den sidder oppe på taget og vil sige farvel til mig.”

“Pjat!” sagde moren. “Det er ikke din kat, men morgensolen, der skinner på skorstenen.”

Hans var nu ikke stoppet op for at se efter katten, men for at kaste en af de små, hvide sten på vejen.

Da de var kommet dybt ind i skoven, gjorde faren holdt i en lysning og sagde:

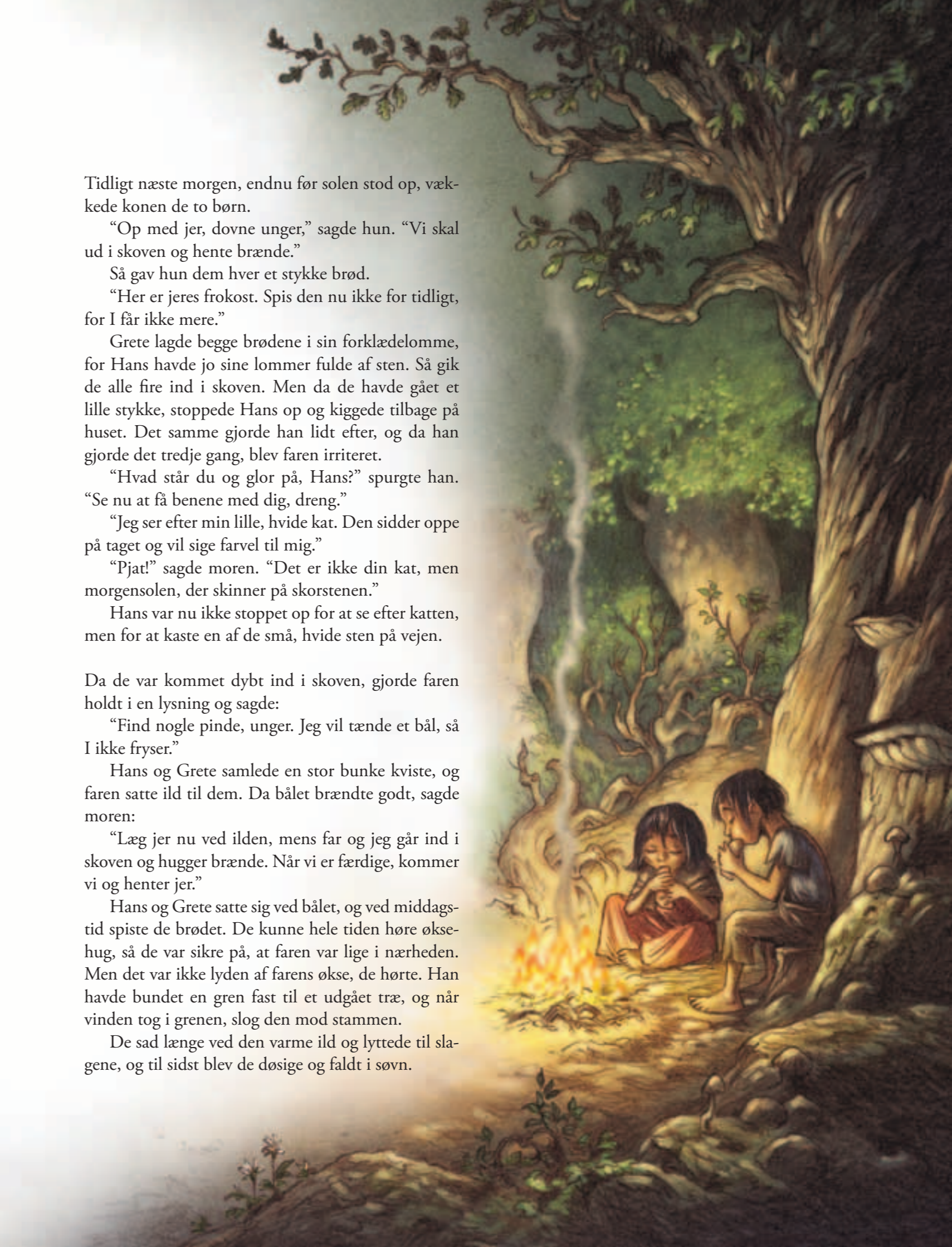
“Find nogle pinde, unger. Jeg vil tænde et bål, så I ikke fryser.”

Hans og Grete samlede en stor bunke kviste, og faren satte ild til dem. Da bålet brændte godt, sagde moren:

“Læg jer nu ved ilden, mens far og jeg går ind i skoven og hugger brænde. Når vi er færdige, kommer vi og henter jer.”

Hans og Grete satte sig ved bålet, og ved middagstid spiste de brødet. De kunne hele tiden høre øksehug, så de var sikre på, at faren var lige i nærheden. Men det var ikke lyden af farens økse, de hørte. Han havde bundet en gren fast til et udgået træ, og når vinden tog i grenen, slog den mod stammen.

De sad længe ved den varme ild og lyttede til slagene, og til sidst blev de døsig og faldt i søvn.

Da de vågnede, var bålet gået ud, og det var allerede mørk nat. Grete begyndte at græde.

“Hvordan skal vi nu finde hjem?” sagde hun.

Hans trøstede hende:

“Bare vent lidt. Snart står månen op; så skal vi nok finde vej.”

Og ganske rigtigt, da månen stod stor og rund på himlen, kunne man tydeligt se alle de små, hvide sten, Hans havde smidt efter sig på vejen. Nu lå de og lyste som perler i måneskinnet.

Hans tog sin søster i hånden, og sammen fulgte de stenene. De gik hele natten, og hen ad daggry nåede de hjem til huset. De bankede på døren, og moren lukkede op. Da hun så, at det var Hans og Grete, blev hun først meget overrasket. Så sagde hun:

“I to skarnsunger! Hvorfor i alverden blev I liggende ude i skoven? Vi troede aldrig, vi skulle se jer igen.”

Men faren var lettet. For han havde dårlig samvittighed over at have efterladt dem.

Det varede dog ikke længe, før sulten atter bankede på døren hos den lille familie. En aften hørte børnene moren sige til faren:

“Nu går den ikke længere. Vi har et halvt brød tilbage, så er det bal forbi. Vi må af med de børn, og denne gang må vi gå dybere ind i skoven, så vi er sikre på, at de ikke finder hjem igen.”

Det ville nu være mere rigtigt at dele den sidste bid med børnene, mente faren. Men hans kone hørte ikke på ham.

“Har man sagt A, må man også sige B,” sagde hun. Og ligesom han gav efter første gang, endte han med at gøre det nu.

Børnene havde hørt det hele, og nu stod Hans op for at gå ud efter flere hvide sten. Men konen havde låst døren.

“Bare rolig, vi finder på råd,” sagde han til sin søster, og så lagde de sig til at sove.

Tidligt om morgenen hev moren dem ud af sengen. De fik hver et stykke brød, og denne gang var det kun halvt så stort som sidst. Hans tog brødet i lommen, og på vej ind i skoven stoppede han op med jævne mellemrum, pillede et lille stykke af brødet og smed det på jorden.

“Hvor bliver du af, Hans?” spurgte hans far.

“Jeg ser bare efter min lille, hvide due. Den sidder oppe på taget og vil sige farvel til mig.”

“Dit tosehoved,” sagde moren, “det er ikke din due, men morgensolen, der skinner på skorstenen.”

I løbet af dagen strøede Hans brødsmuler langs hele vejen.

Konen førte børnene dybere ind i skoven, end de nogensinde havde været før. Igen tændte faren et bål i en lysning, og moren sagde:

“Sæt jer her ved ilden, unger. Vi går ind i skoven og hugger brænde. I aften, når vi er færdige, kommer vi og henter jer.”

Ved middagstid delte Grete sit brød med Hans, for han havde jo strøet sit ud over vejen. Børnene faldt i søvn, og det blev aften, men ingen kom for at hente dem. Da de omsider vågnede, var det bælgmørkt. Hans beroligede sin søster:

“Nu venter vi bare, til månen kommer frem, Grete. Når den lyser på vejen, kan vi se brødsmulerne, jeg har strøet ud. Og så kan vi finde vejen hjem til huset.”

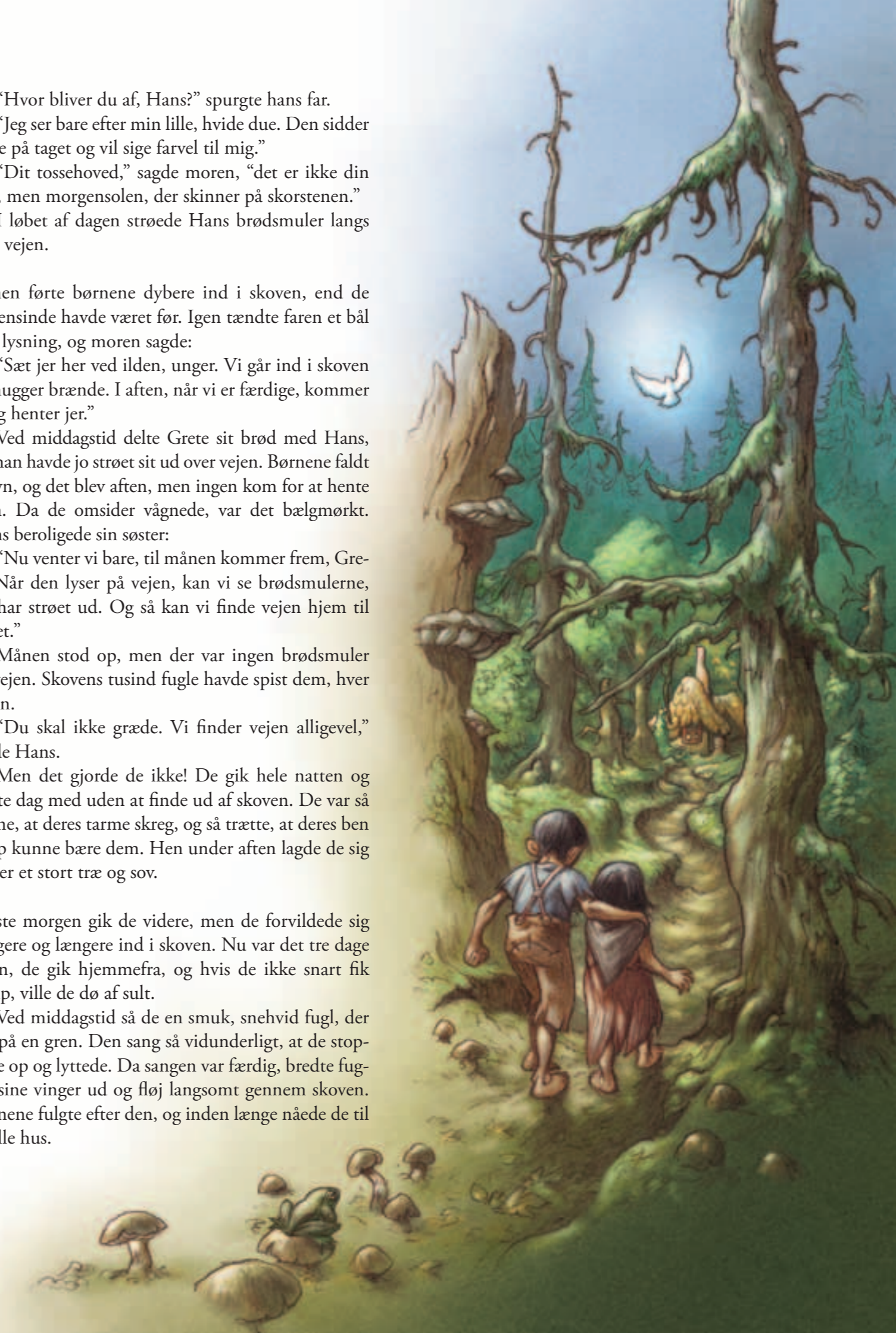
Månen stod op, men der var ingen brødsmuler på vejen. Skovens tusind fugle havde spist dem, hver og én.

“Du skal ikke græde. Vi finder vejen alligevel,” sagde Hans.

Men det gjorde de ikke! De gik hele natten og næste dag med uden at finde ud af skoven. De var så sultne, at deres tarme skreg, og så trætte, at deres ben knap kunne bære dem. Hen under aften lagde de sig under et stort træ og sov.

Næste morgen gik de videre, men de forvildede sig længere og længere ind i skoven. Nu var det tre dage siden, de gik hjemmefra, og hvis de ikke snart fik hjælp, ville de dø af sult.

Ved middagstid så de en smuk, snehvid fugl, der sad på en gren. Den sang så vidunderligt, at de stoppede op og lyttede. Da sangen var færdig, bredte fuglen sine vinger ud og fløj langsomt gennem skoven. Børnene fulgte efter den, og inden længe nåede de til et lille hus.

Fuglen satte sig på skorstenen, og da børnene kom nærmere, så de, at husets vægge var bygget af brød, taget var lavet af kager, og vinduerne var af det klareste sukker.

“Nu har vi mad!” råbte Hans glad. “Jeg snupper en bid af taget. Tag du et stykke af vinduet, Grete; det smager helt sikkert dejlig sødt.”

Hans brækkede et stykke af taget for at smage på det, og Grete gav sig til at gnave af vinduet.

I det samme lød der en pibende stemme inde fra stuen:

“Knisp, knask, knus,
hvem spiser af mit hus?”

Børnene svarede:

“Det er kun vinden, der suser,
stormen, der bruser.”

Så spiste de videre. Hans syntes, taget var noget af det bedste, han havde smagt, så han brækkede et stort stykke af. Og Grete slog et helt vindue i stykker og gnavede løs af det.

Med ét gik døren op, og ud kom en ældgammel kone, som støttede sig til sin stok. Hans og Grete blev så forskrækkede, at de straks slap det, de havde i hænderne. Men den gamle kone rokkede med hovedet, plirrede med øjnene og sagde:

“Jamen, kære børn, hvor kommer I dog fra? Kom indenfor. Der sker jer intet ondt.”

Så tog hun dem i hånden og førte dem ind i det lille hus. Der diskede hun op med de dejligste sager: pandekager med sukker, æbler og nødder og varm chokolade. Bagefter redte hun op til dem i to små senge. Da Hans og Grete lidt senere faldt i søvn, havde de det, som om de var kommet i himlen.

Men den gamle kone var slet ikke så rar, som hun lod til. I virkeligheden var hun en ond heks, og kagehuset havde hun kun bygget for at lokke børn til. Når hun fik fat i et barn, slagtede hun det og spiste det. Og nu havde hun fået fat i hele to – sikke et festmåltid, det skulle blive!

Heksen stod op tidligt næste morgen, inden Hans og Grete vågnede. Og mens hun stod der og så på de sovende børn med deres friske, røde kinder, mumlede hun ved sig selv: “Jeg tager drengen først; han

ser lækrest ud. Men han må have noget mere sul på kroppen.”

Med et snuptag greb hun Hans med sine krogede hænder. Han skreg og sprællede, men lige meget hjalp det. Heksen bar ham ud i stalden, og der spærrede hun ham inde i et lille bur.

Grete var vågnet af alt postyret. Men før hun fattede, hvad der skete, var heksen tilbage i stuen.

“Op med dig, dovne tøs!” skreg hun og ruskede hende. “Nu skal du lave masser af god mad til din bror. Han skal nemlig fedes op. Og når han er blevet rigtig tyk og lækker, æder jeg ham.”

Grete græd og græd, men hun var nødt til at gøre, som heksen sagde. Fra nu af fik Hans den lækreste mad, man kan tænke sig. Men Grete fik ikke andet end kyllingebein, fiskeskæl og andet affald.

Hekse har en skarp lugtesans, og de kan vejre mennesker på lang afstand. Men de ser meget dårligt med deres små, røde øjne. Så hver morgen gik den gamle ud til buret i stalden og råbte til Hans:

“Hej, knægt, stik din finger ud til mig, så jeg kan mærke, hvor fed du er blevet!”

Men han narrede hende og stak en tynd pind ud mellem tremmerne i stedet. Og heksen, der troede, at det var hans finger, kunne ikke forstå, hvorfor han blev ved med at være så tynd.

Da der var gået fire uger, og Hans ikke var blevet det mindste federe, mistede hun tålmodigheden.

“Tænd op i ovnen,” råbte hun til Grete. “Hvad enten han er tyk eller tynd, så steger jeg ham nu!”

Grete græd som pisket, mens hun hentede brænde og tændte op i heksens store ovn.

“Spar mig for det flæberi,” sagde heksen og skubbede hende ud i køkkenet. “Kryb hellere ind, og mærk efter, om ovnen er varm nok.”

Ovnen var glohed, og flammerne slikkede ud af åbningen. Med ét gik det op for Grete, hvad heksen havde i sinde: Så snart hun krøb ind, ville hun smække ovndøren i, og så ville hun også stege hende! Derfor spillede hun dum og sagde:

“Jeg ved ikke, hvad man gør. Hvordan skal jeg komme ind?”

“Åhr, din lille, dumme gås,” snerrede heksen. “Åbningen er rigelig stor. Se bare, selv *jeg* kan komme

derind.” Og mens hun sagde det, stak hun overkroppen ind i åbningen.

I det samme gav Grete hende et skub, så hun røg helt ind i ovnen, og lynhurtigt slog hun ovnlågen i og skød låsen for. Den gamle hylede og skreg, men Grete fór ud af køkkenet, og den onde heks omkom i flammerne.

Grete løb straks ud til Hans og befriede ham.

“Hans, vi er frelst! Heksen er død!” råbte hun.

Hans sprang ud, jublende glad som en fugl, der omsider slipper ud af sit bur. De to søskende slog armene om hinanden, og det kan nok være, der blev hoppet og danset og kysset og krammet!

Nu havde de ikke mere noget at være bange for, så sammen gik de ind i heksens hus. Der fandt de perler og ædelsten i hver en krog.

“De er bedre end små, hvide sten,” lo Hans og proppede lommerne fulde.

“Jeg vil også have nogle med hjem,” sagde Grete og fyldte sit forklæde.

“Og lad os så komme ud af den forbandede hekseskov,” sagde Hans.

Da de havde gået nogle timer, kom de til en kæmpestor sø.

“Her kommer vi aldrig over,” sagde Hans. “Der er hverken noget vadested eller nogen bro.”

“Der er heller ikke nogen båd,” sagde Grete, “men der svømmer en hvid and ude på søen. Den hjælper os sikkert, hvis vi spørger den.”

Så råbte hun:

“Lille and på søens vand,
hjælp os til den anden strand.”

Anden svømmede hen til dem. Hans satte sig op og ville have, at Grete skulle sætte sig op bag ved ham.

“Nej, det er alt for tungt for den,” sagde Grete. “Det er bedre, at den svømmer over med os én ad gangen.”

Det gjorde den gode and så, og da de var kommet trygt over på den anden side begge to, fortsatte de deres vandring.

De havde ikke gået ret langt, før skoven virkede bekendt, og inden længe skimtede de familiens hus. De begyndte at småløbe, og snart styrtede de af sted hen mod huset og lige ind i stuen. Der sad deres far. Han havde ikke haft en rolig stund, siden han efterlod dem ude i skoven. Moren var død, og siden havde han ikke tænkt på andet end Hans og Grete.

Børnene faldt ham om halsen. Grete rystede sit forklæde, så perlerne sprang rundt i stuen, og Hans stak hånden i lommerne og dyngede ædelsten op på bordet. Alle deres sorger var forbi, og fra da af levede de lykkeligt til deres dages ende.

